

สรุปโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

“การเรียนรู้จรรยาบรรณการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”

วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2562

ณ ห้องประชุม 4404 ชั้น 4 อาคารเฉลิมพระเกียรติ

และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ

จัดโดย

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

คำนำ

การดำเนินการวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องในมนุษย์นั้นยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้ แต่ตามหลักของจรรยาบรรณในการดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์นั้น จะต้องมีการพิจารณาและผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ก่อน จึงจะสามารถดำเนินการวิจัยหรือดำเนินการนำผลงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์เผยแพร่ระดับสากลได้ ดังนั้นสถาบันการศึกษาและสถาบันที่มีการวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์จึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการทำวิจัยที่คำนึงถึงจริยธรรมการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ เพื่อให้การทำวิจัยหรือผลการวิจัยดังกล่าวเป็นที่เชื่อถือและยอมรับในระดับสากลได้ต่อไป และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นำมาซึ่งการดำเนินการสำคัญ ใน 3 ประการ ดังนี้

1. การขอรับทุนของบุคลากร และคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย (รวมถึงการทำปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกของมหาวิทยาลัย) จะต้องมีการดำเนินการเพื่อขอการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ก่อนลงพื้นที่เก็บข้อมูลงานวิจัย
2. ผลงานทางวิชาการที่จะนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการขอตำแหน่งวิชาการ หากยังไม่มีกรณีพิมพ์ต้องยื่นหลักฐานแสดงการขออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มีการดำเนินการ
3. ข้อกำหนดของวารสารวิชาการส่วนใหญ่ ต้องมีใบรับรองการผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์ ถึงจะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสาร

สำนักวิจัยและสำนักบุคลากร ตระหนักและให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว จึงเห็นควรให้มีการพัฒนาแก่อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรให้ความรู้ หลักเกณฑ์ แนวทาง และกระบวนการทำวิจัยในมนุษย์ที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยเป็นไปตามจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์อันเป็นการปกป้องสิทธิและสวัสดิภาพของอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ด้วยเหตุนี้สำนักวิจัยและสำนักบุคลากรจึงจัดให้มีการจัดฝึกอบรม โครงการอบรมจริยธรรมในการทำวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมการจัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และเพื่อให้คณาจารย์ นักวิจัยและผู้สนใจที่จะทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์สามารถดำเนินการวิจัยได้ถูกต้องตามหลักสากลต่อไป

คณะทำงาน

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”	1
กำหนดการ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ	3
เอกสารประกอบ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ	4
ประวัติและผลงานวิทยากร	37
รายชื่อผู้เข้าร่วม โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ	43
ผลการประเมิน โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ	45
รูปภาพ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ	49

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
“การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”
วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2562 เวลา 9.00 – 16.00 น.
ณ ห้องประชุม 4404 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 4 และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ

*****

หลักการและเหตุผล

ด้วยปัจจุบันการทำวิจัยล้วนมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งสิ้น ทั้งที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์ การทดลองในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์กับมนุษย์ ทั้งที่มีการเจาะเลือดหรือใช้ข้อมูลทางเวชระเบียน หรือแม้แต่ผลลัพธ์ของงานวิจัยที่จะนำมาใช้กับมนุษย์ เช่น การออกแบบวัสดุ สิ่งของ หรือแม้แต่ที่อยู่อาศัย ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งสิ้น ดังนั้นจึงทำให้การดำเนินการวิจัยในทุกลักษณะที่มีการเก็บข้อมูลจากมนุษย์ จำเป็นต้องขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ก่อนที่จะดำเนินการวิจัยได้ นอกจากนี้ ตามประกาศ กพอ.เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ปี 2560 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2560 หมวด 1 ข้อ 5.1.4 (6) มีข้อกำหนดว่า ผลงานทางวิชาการ สำหรับการเสนอขอตำแหน่ง หากมีการใช้ข้อมูลจากการทำการวิจัยในคนหรือสัตว์ ผู้ขอตำแหน่งจะต้องยื่นหลักฐานแสดงการขออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันที่มีการดำเนินการ และข้อกำหนดของวารสารวิชาการทั้งระดับชาติและนานาชาติ กำหนดว่า บทความวิชาการที่จะได้รับการตีพิมพ์จะต้องเป็นโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ฯ เรียบร้อยแล้ว มิเช่นนั้น จะไม่ได้รับการตีพิมพ์ ซึ่งจากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้ ความรู้และการทราบถึงข้อปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมในมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญที่นักวิจัยทุกคนต้องมีความรู้ รับทราบและนำไปปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินการวิจัยที่คำนึงถึงจริยธรรมการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และเพื่อให้การทำวิจัยหรือผลการวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเป็นที่เชื่อถือและยอมรับในระดับสากล สามารถนำผลงานตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติได้ จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ขึ้นและเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ มีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้คณาจารย์ในทุกคณะหน่วยงาน และหลักสูตรที่มีความเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย จึงให้หน่วยงาน/หลักสูตร เสนอชื่อเพื่อเข้าร่วมเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัย แต่เนื่องจากข้อกำหนดพื้นฐานของการเป็นคณะกรรมการจริยธรรมฯ จะได้ต้องได้รับการอบรมจริยธรรมการวิจัยพื้นฐาน อย่างน้อย 1 หลักสูตร และด้วยมีผู้เสนอชื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ จำนวน 30 ท่าน ดังนั้นเพื่อมหาวิทยาลัยจะสามารถแต่งตั้งบุคคลตามที่เสนอเป็นคณะกรรมการต่อไปได้ จึงเห็นควรให้มีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับจริยธรรมให้กับบุคลากรที่ประสงค์เป็นคณะกรรมการ และเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความรู้พื้นฐานและในด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จึงเห็นควรให้มีการจัดฝึกอบรมโดยการให้ความรู้พื้นฐานและอธิบายขั้นตอนระบบงานของคณะกรรมการฯ และนำระบบการเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนของสำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมแบบออนไลน์ ที่เปิดให้บุคคลทั่วไป นักศึกษา นักวิจัย และคณะกรรมการจริยธรรมสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อให้บุคลากร คณาจารย์ นักวิจัยและผู้ประสานงานของหน่วยงาน ที่ประสงค์เป็นคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์
2. เพื่อให้บุคลากร คณาจารย์ นักวิจัยและผู้ประสานงานของหน่วยงาน ที่ประสงค์เป็นคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้รับใบรับรองการเข้าฝึกอบรม และมีคุณสมบัติในการเป็นคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม

บุคลากรในมหาวิทยาลัย ไม่เกิน 50 คน

บุคลากรตามรายชื่อที่ประสงค์เป็นคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยฯ จำนวน 30 คน

นักวิจัย คณาจารย์และผู้สนใจทั่วไป จำนวน 20 คน

ระยะเวลาดำเนินการ

วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2562

สถานที่ฝึกอบรม

ณ ห้องประชุม 4404 และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 4

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักวิจัย และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

วิธีการฝึกอบรม

1. ฝึกปฏิบัติการและใช้ระบบออนไลน์
2. บรรยายขั้นตอนการปฏิบัติงานและหน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์ของ ม.เกษมบัณฑิต

วิทยากร

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และบุคลากรสำนักวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. บุคลากร คณาจารย์ นักวิจัยและผู้ประสานงานของหน่วยงาน มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในคน
2. บุคลากร คณาจารย์ นักวิจัยและผู้ประสานงานของหน่วยงาน ได้รับใบรับรองในการฝึกอบรมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในคน
3. บุคลากร คณาจารย์ นักวิจัยและผู้ประสานงานของหน่วยงานมีคุณสมบัติในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
“การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”

วันที่ 27 มิถุนายน 2560 เวลา 9.00 – 16.00 น.

ณ ห้องประชุม 4404 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 4 และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ

*****

08:30 – 08.45 น.	ลงทะเบียน
08.45 – 09.00 น.	พิธีเปิดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
09.00 – 10.30 น.	การบรรยาย เรื่อง “ความรู้พื้นฐานของจริยธรรมการวิจัย” โดย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
10.30 – 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
10.45 – 12.00 น.	การบรรยาย เรื่อง ขั้นตอนระบบงาน หน้าที่ และเอกสารที่ต้องใช้ ของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต โดย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
13.00 – 15.30 น.	การเรียนรู้ระบบออนไลน์ “จริยธรรมการวิจัยในคน” และการทดสอบ โดย ทีมสำนักวิจัย
15.30 – 16.00 น.	สรุปและตอบข้อซักถาม และปิดการประชุม

เอกสารประกอบการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
“การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”

จริยธรรมในการทำวิจัยในมนุษย์

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ประวัติศาสตร์ของการทำวิจัยในมนุษย์

Research Pre WWII

Edward Jenner (1789)
Smallpox Vaccine

Claude Bernard (1865)
Ethical Maxims

Louis Pasteur (1885)
Rabies Vaccine

Walter Reed (1900)
Yellow Fever

ที่มา : สุทธิ พาณิชย์กุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

Forum for Ethical Review Committee in Thailand

Edward Jenner

■ James Phipps

Forum for Ethical Review Committee in Thailand

■ Louis Pasteur injects his untested rabies vaccine into Joseph Meister, the victim of an attack by a rabid dog. The nine-year-old recovers.

Forum for Ethical Review Committee in Thailand

Walter Reed

Forum for Ethical Review Committee in Thailand

James Lind

He was a pioneer of naval hygiene in the Royal Navy. By conducting the first ever clinical trial on citrus fruit, vitamin C and scurvy.

ที่มา : สุทธิ พาณิชย์กุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

Nazi Experiments : World War II

1936-1945

- การทดลองแช่แข็ง
- การทดลองบรรยากาศชั้นสูง
- การทดลองน้ำเค็ม ดื่มน้ำทะเล
- การฉีดเชื้อโรค ทดสอบวัคซีน
- การผ่าตัดเชื่อมต่อแขนขา
- การปลูกกระดูกกล้ามเนื้อ
- การเปลี่ยนสีตา

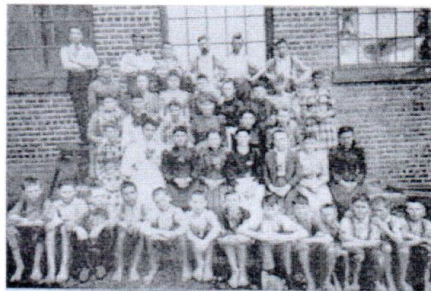
- การทำหมัน
- การทดลองรักษาบาดแผลไฟไหม้
- การทดลองห้องแก๊สและสารพิษ
- การศึกษาทางจิตวิทยาในฝาแฝด
- การทดลองซัลฟานิลไมด์ ยาปฏิชีวนะ
- กระสุนยาพิษ

1. <https://www.google.co.th/search?q=Nazi+Experiments&hl=en&tbm=isch&tbas=0&source=Int&sa=X&ved=0ahUKEwiL>

ที่มา : วิกาวิ อนุพันธ์พิศิษฐ์. เอกสารประกอบการบรรยายจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

The Monster Study 1939

- “การทดสอบการพูด ติดอ่างของเด็ก โดยใช้เด็กกำพร้า 22 คน(อายุ 5-15)”
- เด็กกลุ่มหนึ่งจะได้รับฟังแต่คำพูดที่ดี คำพูดสรรเสริญในแง่บวก ผลวิจัย เด็กที่ฟังแต่คำชมสามารถพูดคล่องแคล่วและพูดจาสุภาพ
- เด็กอีกกลุ่มได้รับฟังแต่ถ้อยคำที่หยวนช้า หักมุม ดิเดียนแง่ลบ ผลวิจัย มีปัญหาทางจิต ดื้อ เกือบกด ไม่ค่อยคุยกับคนอื่น สร้างโลกส่วนตัว ชอบพูดติดอ่าง และส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษาไปชั่วระยะหนึ่ง”

- “มหาลัยไอโอวาต้องออกมาขอโทษต่อสาธารณะชนในการทดลอง The Monster Study ในปี 2001
- (และจ่ายเงินค่าเสียหายแก่เด็กกำพร้า 6 คน เป็นจำนวนถึง 920,000 ดอลลาร์)”

1. <http://www.unigang.com/Article/2903>
2. <https://morcanbooksandfilms.com/tag/the-monster-study/>

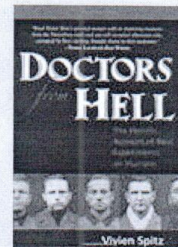
ที่มา : วิกาวิ อนุพันธ์พิศิษฐ์. เอกสารประกอบการบรรยายจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

The Nuremberg Military Tribunals in 1946

- แพทย์ชาวเยอรมัน 23 คน
- ทำการทดลองที่ผิดมนุษยธรรมภายในค่ายกักกันเชลยศึกโดยปราศจากความปรานี ไร้ศีลธรรม
- 16 คนมีความผิดจริงตามข้อกล่าวหา
- 7 คนถูกตัดสินประหารชีวิต

13

ที่มา : สุธี พาณิชย์กุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

The Nuremberg Code (1947)

As part of the verdict, the Court enumerated some rules for "Permissible Medical Experiments", now known as the "Nuremberg Code". These rules include:

- หลักการของการขอคำยินยอม
- สัดส่วนความเสี่ยงและประโยชน์ที่จะได้รับ
- ความสามารถหรือสิทธิของอาสาสมัครในการออกจากการเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย

<http://www.hhs.gov/ohrp/references/nurcode.htm>

ที่มา : สุธี พาณิชย์กุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

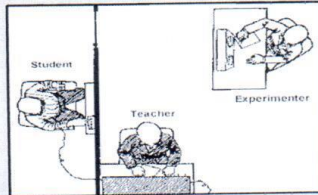

The Milgram Study (1963)

- การทดลองด้านพฤติกรรม
- การแสดงละคร
- ครู-นักเรียน
- ถูกกระแสไฟฟ้าช็อต

1

Deception

15

HAVASUPAI INDIAN GENETIC STUDY

- Arizona State University
- (ASU) ศึกษาชาวเบทาวันในอินเดียนแดง
- ชนเผ่าอาซูป (Havasupai) ที่อยู่ในแคว้นแอริโซนา
- ปี พ.ศ. 2533 โดยเก็บตัวอย่างเลือดจาก 200 คน
- “สาเหตุของความผิดปกติทางพฤติกรรม/ทางการแพทย์”
- แต่ขณะถือสารกลับเน้นเรื่องเบทาวัน
- นักวิจัยนำตัวอย่างไปศึกษาเรื่องอื่น
- ให้ตัวอย่างแก่นักวิจัยคนอื่นด้วย

Mello MM and Wolf LE. The Havasupai Indian Tribe Case. Lessons for research involving stored biologic samples. NEJM 2010; 363: 204-5.

Tea room trade study

- Study of homosexual sex in public toilets – 1960
- Arrests for homosexual conduct resulted from sex in public toilets
- Behavior stigmatized and illegal
- Sociologist Laud Humphrey decided to observe men who engaged in this type of sex by pretending to be the watcher for the police for these men.
- He made detailed description of 50 sex encounters.

2

Deception

ประเด็นจริยธรรม

1. สาเหตุของโรคจิตเภทซึ่งก่อประเด็นจริยธรรม
2. การผสมกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพราะสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดโรคจิตเภท
3. วิจัยทางจิตวิทยาที่กระทำโดยบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ

ที่มา : ศุภี พานิชกุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

Tuskegee Syphilis Experiment

1932-1972

- “ผู้โชคร้ายเหล่านี้เข้าใจว่า ตนกำลังได้รับการรักษาจากโรค โดยไม่เคยมีใครบอกให้รู้ว่าเป็นโรคอะไร
- และจะไม่ได้รับการแจ้งว่าเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- และจะไม่ได้รับการรักษาใด ๆ เลย
- มีการทำหัตถการหลายอย่าง เพียงเพื่อการศึกษาวิจัย เช่น การเจาะหลังเพื่อนำน้ำไขสันหลังไปตรวจ”

- “การศึกษาการเจริญเติบโตของโรคซิฟิลิส
- โดยเลือกแต่ชาวผิวดำในพื้นที่ยากจน
- “เป็นการทดลองที่ไม่มีการให้ยารักษา ยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ของวงการแพทย์”

1. <http://www.unigang.com/Article/2903>
2. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tuskegee_syphilis_experiment_venipuncture.jpg

ที่มา : วิกิพีเดีย อนุพันธ์พิศมัย. เอกสารประกอบการบรรยายจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

Tuskegee Syphilis Experiment

1997

- ประธานาธิบดีคลินตัน แถลงขอโทษต่อผู้เข้าร่วมโครงการที่ยังมีชีวิตอยู่ หรือครอบครัว และชุมชน
- เสนอให้ดูแล ชดใช้ความเสียหายอันเกิดจากโครงการวิจัย
- ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ ได้เข้าทำเนียบขาวเพื่อรับฟังคำกล่าวขออภัย

Shaw and Clinton

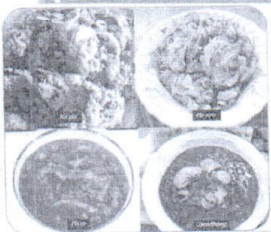
- "นำไปสู่การออกกฎหมายควบคุมดูแลการวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกา (National Research Act)"

1. <http://www.unigang.com/Article/2903>

ที่มา: วิชาวิ อนุพันธ์พิศิษฐ์. เอกสารประกอบการบรรยายจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source :	เคลินิวส์ (ป้าย)	52411891	
Date :	- 5 ธ.ค. 2552	Page :	24
		No :	

ชาวไท่กละ: วัชระองแซบปพยาริไบไม้ใบตับ ลูกหลานเกิดมะเร็งท่อน้ำดี...และหยุดกินปลาดิบ

“เด็กกินปลาดิบตามผู้ใหญ่ ถึงแม้จะแค่คำสองคำก็คิดเชื่อพยายได้ นอกจากนั้นยังพบว่า ครึ่งหนึ่งของประชากรแมวในพื้นที่เหล่านี้ก็คิดเชื่อพยายไบไม้ตบด้วย ทำให้เป็นห่วงมากกว่า ขนาดเราสำรวจไม่กี่หมู่บ้าน และเป็นหมู่บ้านที่อยู่ห่างจากตัวเมืองเพียงแค่ 30 กม.เท่านั้น อุบัติการณ์ยัยรุนแรงขนาดนี้ แล้วพื้นที่ห่างไกลจะเป็นอย่างไร

“มายาคติอาข่าในสังคมไทย กลายเป็นมิดะและลานสาวกอด”

วันศุกร์ ที่ 21 มกราคม 2554 เวลา 8.00 - 16.00 น.
ณ อาคาร 10 ส่วนหน้า มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Stigmatization

Research Ethics Milestones

Trigger Events

Ethics Milestones

*The Nazi Experiments 1946 ➡

← Nuremberg Code 1947

Jewish Chronic Disease Hospital 1960 ➡

The Thalidomide Study 1961 ➡

← Amendments to
the FDA Act 1962

*Milgram Study 1963 ➡

← Declaration of
Helsinki 1964

ที่มา : สุธี พานิชย์กุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

*From "Protecting Study Volunteers in Research" Dunn & Chadwick

Research Ethics Milestones

Trigger Events

Ethics Milestones

*The Beecher Article 1966

Willowbrook 1972 ➡

*The Syphilis Study Expose ➡

← US Federal Regulations

← The Belmont Report 1979

← Consolidated HHS/FDA
Regulations 1981

← CIOMS Guidelines 1982

← ICH GCP 1996

← National Bio Ethics
Advisory Committee

ที่มา : สุธี พานิชย์กุล. เอกสารประกอบการบรรยาย
วิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

Declaration of Helsinki 2013

หลักเกณฑ์จริยธรรมสากลสำหรับการวิจัยในคน

- Nuremberg Code (1947)
- Declaration of Helsinki (1964)
- US Belmont Report (1979)
- CIOMS' s Guidelines (1991, 1993)
- ICH GCP Guidelines(1995)

ที่มา : สุทธิ พานิชย์กุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

The Nuremberg Code (1947)

- หลักการของการขอคำยินยอม
- สัดส่วนความเสี่ยงและประโยชน์ที่จะได้รับ
- ความสามารถหรือสิทธิของอาสาสมัครในการออกจากการเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย

Declaration of Helsinki (1964) 2013

- เขียนโดยแพทยสมาคมโลก
- การวิจัยทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์หมายถึงรวมถึงการศึกษาตัวอย่างหรือข้อมูลที่สามารถบ่งชี้ตัวผู้ป่วยด้วย
- การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยที่เป็นอิสระ
- สวัสดิภาพผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นสิ่งพึงคำนึงก่อนประโยชน์ต่อวิชาการและสังคม
- ต้องมีการขอคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร
- การทดสอบวิธีใหม่ต้องเทียบกับวิธีที่ดีที่สุดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ที่มา : สุธี พาณิชนกุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

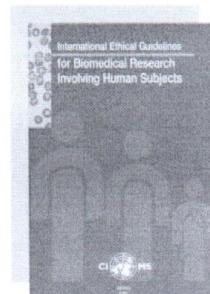
CIOMS/WHO Guidelines

Council for International Organizations of Medical Sciences 1982

- เน้นงานวิจัยที่เริ่มต้นและให้ทุนวิจัยโดยประเทศที่เจริญแล้วนำไปดำเนินการวิจัยในประเทศด้อยพัฒนา

“Helicopter Research”

- เขียนโดย องค์การอนามัยโลก เป็น แนวทางจริยธรรมวิจัยในคนที่เน้นในเรื่อง การพิจารณาโครงการวิจัยของคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยอิสระ และการคำนึงถึงผลประโยชน์ของอาสาสมัครวิจัย

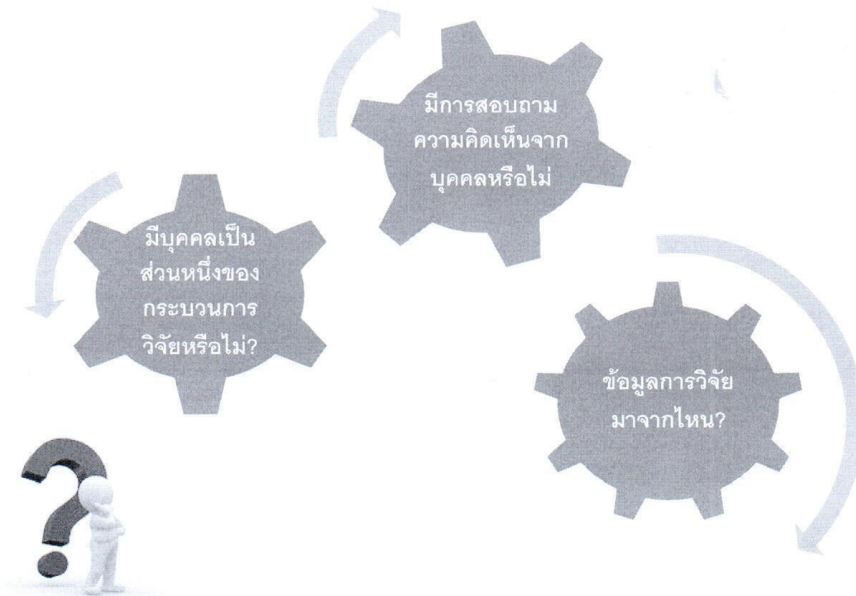

Post trial access to medicine

ที่มา : สุธี พาณิชนกุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิวัฒนาการของจริยธรรมวิจัยและหลักจริยธรรมพื้นฐาน

ทำไมโครงการของท่านต้องขอจริยธรรม?

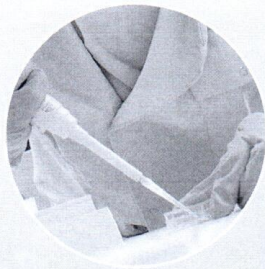
เหตุผลสำคัญของการขอจริยธรรมของ ม.เกษมบัณฑิต

นิยาม

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (คน) หมายถึง

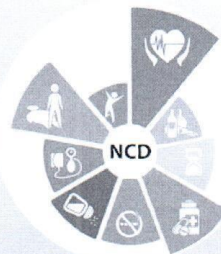
“การศึกษาวิจัย การสอบถาม การสัมภาษณ์ทางสังคมศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและสภาวะแวดล้อมต่างๆ การทดลองเภสัชผลิตภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ การศึกษาธรรมชาติของโรค การวินิจฉัย การรักษา การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค ที่เกี่ยวข้องกับคนหรือ กระทำต่อคน รวมทั้งการศึกษาวิจัยจากเวชระเบียน วัตถุ สิ่งส่งตรวจ น้ำคัดหลั่ง เนื้อเยื่อที่ได้จากร่างกายคน รวมถึงการศึกษา ทางสรีรวิทยา ชีวเคมี พยาธิวิทยา การตอบสนองต่อการรักษา ทางด้าน กายเคมี จิตวิทยา ในอาสาสมัครปกติและผู้ป่วย”

การวิจัยทาง
ชีวเวชศาสตร์
(biomedical research)
การวิจัยที่เกี่ยวข้องการทดลอง
ทางการแพทย์และทางชีวเวช
ศาสตร์

การทำวิจัย
ทางสังคมศาสตร์
(social science
research)
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมมนุษย์
สังคมศาสตร์ จิตวิทยา
และ เศรษฐศาสตร์

การวิจัยทางระบาดวิทยา
(epidemiological
research)
การวิจัยครอบคลุมทั้ง
การศึกษาที่จะต้องกระทำ
ต่อผู้ป่วยโดยตรงและการ
ศึกษาวิจัยจากข้อมูล
ส่วนบุคคลของผู้ป่วยและ
อาสาสมัคร

ประเภทของการวิจัยในมนุษย์

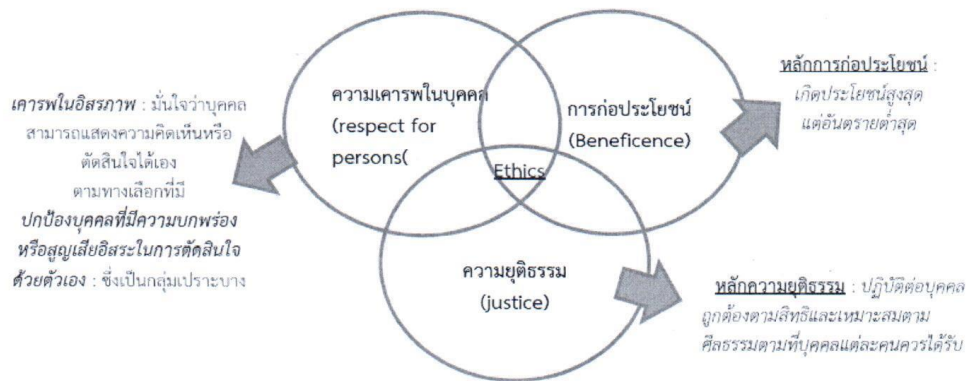
วัตถุประสงค์ของแนวทาง จริยธรรมการทำวิจัยในคนแห่งชาติ

1) เพื่อปกป้องศักดิ์ศรี สิทธิ สวัสดิภาพ ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของ
อาสาสมัครในงานวิจัย เพื่อยังประโยชน์แก่ชุมชนและมวลมนุษยชาติ

2) เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้กับผู้วิจัย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย องค์กร
และสถาบันอื่นและผู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านจริยธรรมการวิจัย

หลักเกณฑ์จริยธรรมและแนวทางการทำวิจัยในคนมิใช่จะมุ่งเจาะจง
เฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยหลักเท่านั้น หากแต่รวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการ
ทำวิจัยด้วย ซึ่ง จะรวมถึงผู้ทำวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยสถาบันนั้น หรือองค์กรและ
สาธารณชน โดยบอกว่าการทำวิจัย กระบวนการวิจัยควรจะเป็นอย่างไรเพื่อให้ หลักเกณฑ์เหล่านี้
บรรลุผล และมีคุณค่า

หลักจริยธรรมการวิจัยสากล (The Belmont Report : 1979)

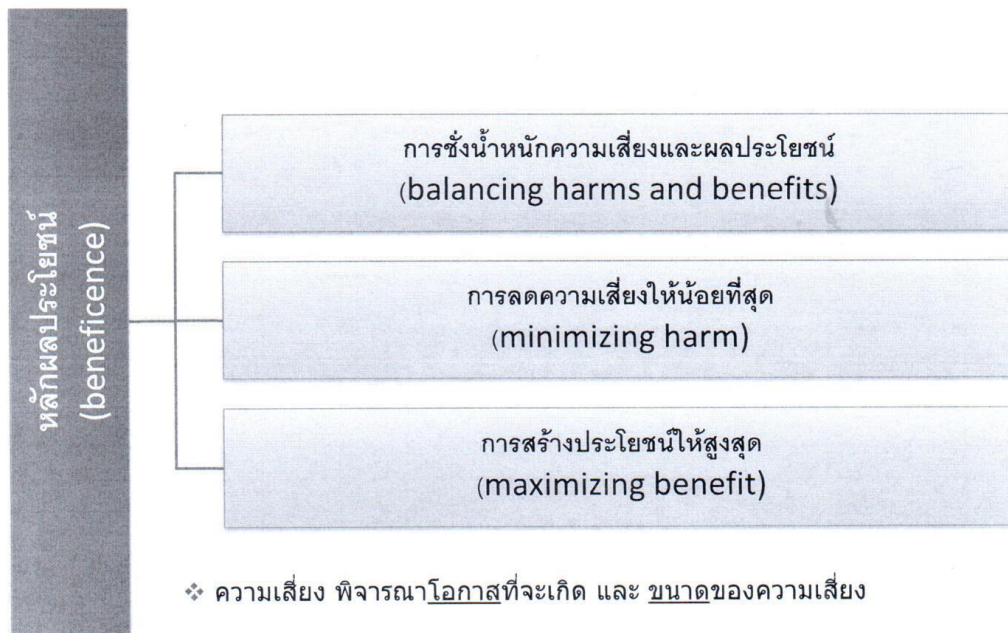

ปกป้องสิทธิประโยชน์ของบุคคลทั้ง ทางร่างกายและจิตใจ

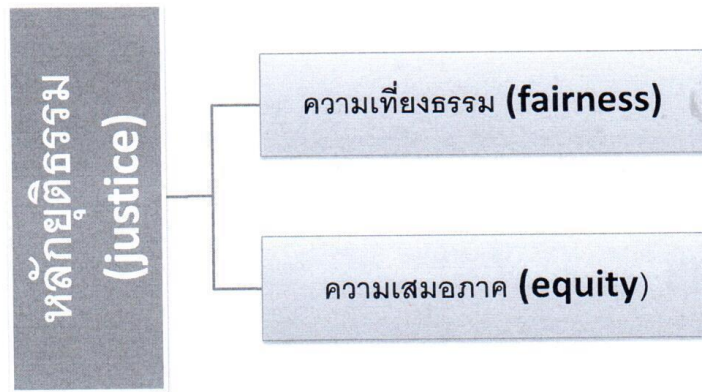

- ❖ ความเสี่ยง พิจารณาโอกาสที่จะเกิด และ ขนาดของความเสี่ยง
- ❖ ประโยชน์ พิจารณาผลต่อตัวอาสาสมัคร หรือ ต่อชุมชน

การพิจารณา Risk & Benefit		
ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	คุณประโยชน์
ความเสี่ยงทางกาย (Physical risks)	- อันตรายต่อร่างกาย เสียชีวิต - พิกัด ติดเชื้อ - ความลำบาก ไม่สบาย ไม่สะดวก	- การหายจากโรค อาการทุเลา - ร่างกายแข็งแรง สุขสบาย สะดวก
ความเสี่ยงด้านจิตใจ (Psychological risks)	- ผลกระทบทางอารมณ์ พฤติกรรม - ไม่สบายใจ - การเปิดเผยข้อมูล ความลับ	- ความทุกข์ ทรมานลดน้อยลง - อารมณ์ พฤติกรรมดีขึ้น รู้สึกดี - ภูมิใจได้ช่วยเหลือผู้อื่น
ความเสี่ยงทางสังคม (Social & Cultural risks)	- การถูกแบ่งแยก กีดกัน ดูถูก - ทางสังคม	- การเพิ่มองค์ความรู้ - ประโยชน์ต่อการแพทย์ เพื่อให้ - อันตราย เจ็บป่วย ลดลง - ช่วยเหลือ แก้ไข ปัญหาของสังคม
ความเสี่ยงทางการเงิน (Economic risks)	- ค่าใช้จ่าย เมื่อตกลง เข้าร่วม - โครงการวิจัย - การตกงาน	
ความเสี่ยงทางกฎหมาย (Law and Criminal risks)	- ถูกจับ จำคุก และมีคดีความ	

ไม่แสวงหาประโยชน์จากการทำวิจัยเพียงเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
ในกลุ่มคนอ่อนแอหรือเปราะบาง ซึ่งไม่สามารถปกป้องผลประโยชน์
ของตนเอง

กระบวนการที่ได้มาตรฐานและยุติธรรม
ในการพิจารณาโครงร่างการวิจัย
และเป็นกระบวนการอิสระ

คกก.พิจารณาให้ทุน $\neq$ คกก.จริยธรรม

หัวหน้าโครงการวิจัย $\neq$ คกก.จริยธรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา/ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม $\neq$ คกก.จริยธรรม

ที่ปรึกษาโครงการ / ผู้ทรงคุณวุฒิ $\neq$ คกก.จริยธรรม

ไม่ควรแสวงหาประโยชน์จากการทำวิจัยในกลุ่มคนอ่อนแอ
หรือเปราะบาง
ที่ไม่สามารถปกป้องผลประโยชน์ตนเองได้
เพียงเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

เด็ก/นักเรียน/นักศึกษา VS ครู/อาจารย์

ผู้ได้บังคับบัญชา VS ผู้บังคับบัญชา

ผู้ป่วย VS หมอ

นักโทษ VS ผู้คุม

ทหาร VS ผู้ได้บังคับบัญชา

ความยุติธรรมสะท้อนโดยการไม่ทอดทิ้งหรือ
แบ่งแยกบุคคลหรือ
กลุ่มคนที่อาจได้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของการวิจัย

กลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง

ไม่ได้รับทรีทเมนต์

ได้รับทรีทเมนต์

หลักจริยธรรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ประกอบด้วย 1) หลักความเคารพในบุคคล 2) หลักผลประโยชน์และ 3) หลักความยุติธรรม
สิ่งที่นักวิจัยต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. นักวิจัยพึงปกป้อง
ผู้เข้าร่วมการวิจัยจาก
อันตรายใดๆ ทั้งต่อร่างกาย
และจิตใจ

4. นักวิจัยต้องแน่ใจว่าการ
ออกแบบการศึกษามีความ
เหมาะสมกับวัตถุประสงค์
ของการศึกษา

2. นักวิจัยพึงเคารพใน ศรัทธา
ความเชื่อ วัฒนธรรม
ศาสนา และ สิทธิขั้นพื้นฐาน
ของผู้เข้าร่วมการวิจัย

5. นักวิจัยพึงให้ข้อมูล
ผู้เข้าร่วมการวิจัยอย่าง
ครบถ้วนเพื่อการตัดสินใจ
เข้าร่วมการวิจัยโดยอิสระ

3. นักวิจัยพึงทำการศึกษา
สิ่งที่ จะก่อให้เกิดประโยชน์
ต่อมนุษยชาติ

6. นักวิจัยพึงรักษาความลับ
และปกปิดชื่อผู้เข้าร่วมการ
วิจัย

หลักจริยธรรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (ต่อ)

7. นักวิจัยพึงให้การดูแลสุขภาพผู้เข้าร่วม
การวิจัยในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้

8. ถ้าเกณฑ์การเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็น เรื่อง
ละเอียดอ่อน นักวิจัยพึงทำด้วยความระมัดระวัง
เพื่อหลีกเลี่ยงการเปิดเผยผู้เข้าร่วมการวิจัย บางครั้ง
นักวิจัยต้องทำการศึกษาใน ประชากรที่ไม่ใช่
เป้าหมายด้วย เพื่อป้องกันการ สืบทราบโดย
สมาชิกในชุมชน

9. กรณีที่ศึกษาจาก เวชระเบียน ซึ่งเป็นความลับ
ของผู้ป่วย เฉพาะบุคลากรทางการแพทย์เท่านั้น
ที่จะเข้าถึงข้อมูลในบันทึกซึ่งสามารถระบุ
รายละเอียดของผู้ป่วย

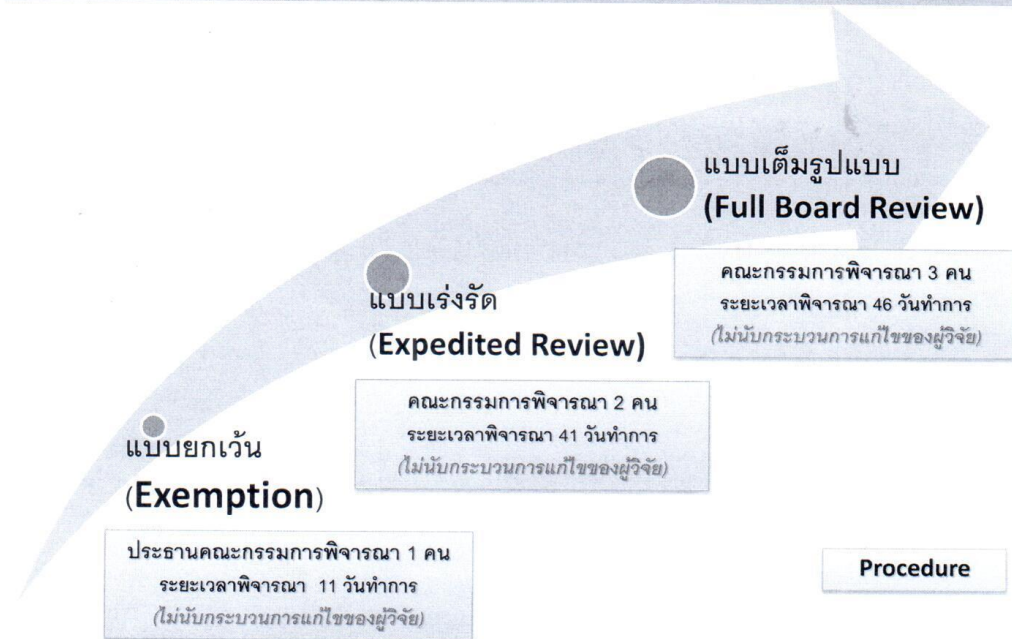
10. นักวิจัยพึงให้คำตอบแทน ผลประโยชน์
หรือสิทธิพิเศษแก่ผู้ร่วมการวิจัยอย่าง
เหมาะสมไม่มากเกินไปจนเป็นเหตุจูงใจให้
เข้าร่วมการวิจัย

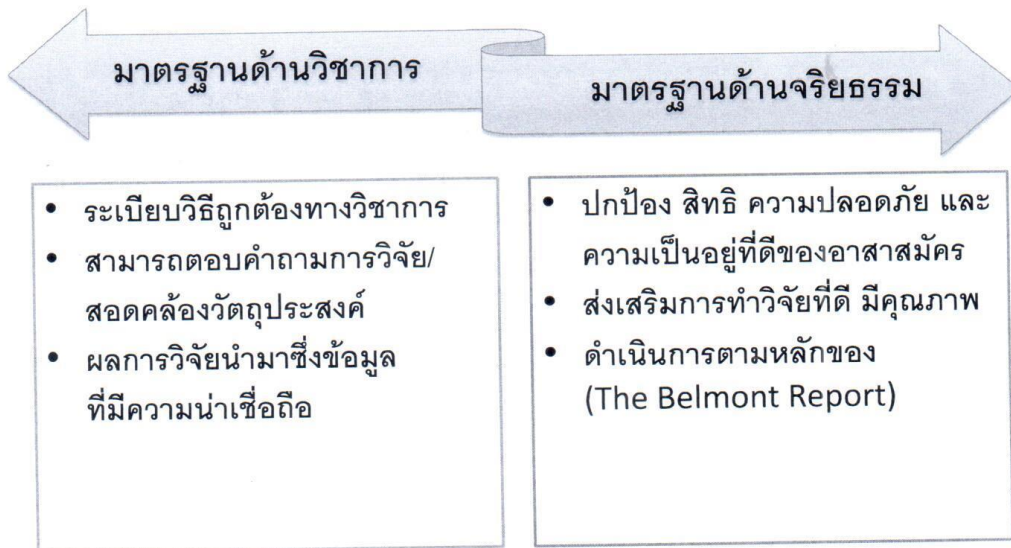
ประเภทของการรับรองจริยธรรม

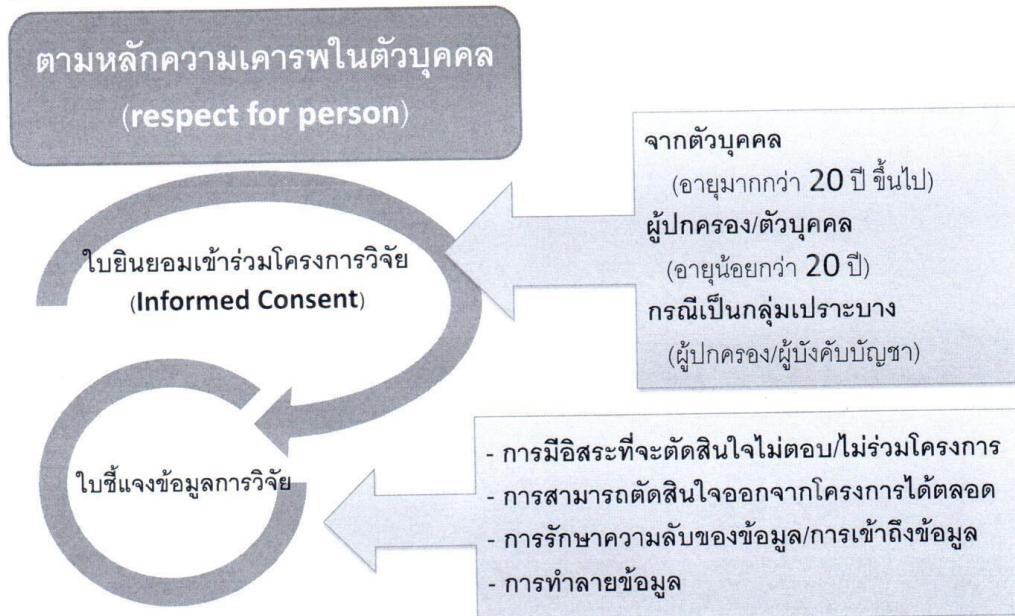
สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

ประเด็นพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมฯ

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

ใบยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed Consent)

- ผู้วิจัยควรได้รับอนุมัติและ/หรือความเห็นชอบจาก IRB/IEC ต่อเอกสารใบยินยอมและเอกสารอื่นที่จะให้อาสาสมัคร
- ควรทบทวนแก้ไขเอกสารใบยินยอมและเอกสารอื่นที่จะให้อาสาสมัคร เมื่อมีข้อมูลใหม่ ที่สำคัญเพิ่มเติม ซึ่งอาจมีผลต่อการให้ความยินยอมของอาสาสมัคร.....
- ผู้วิจัยรวมทั้งเจ้าหน้าที่ในโครงการวิจัย ไม่ควรบังคับ หรือชักจูงอย่างไม่เหมาะสมให้อาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัย หรือยังคงอยู่ในการวิจัยต่อไป
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งโดยวาจาและที่เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งเอกสารใบยินยอม ไม่ควรระบุข้อความด้วยภาษาใดๆ ที่ทำให้อาสาสมัครหรือตัวแทนโดยชอบธรรม สับสน หรือเสมือนว่าสับสนใดๆ.
- ผู้วิจัยหรือบุคคลที่ผู้วิจัยมอบหมาย ควรแจ้งเรื่องทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งเอกสารและคำอนุมัติและ/หรือความเห็นชอบจาก IRB/IEC โดยละเอียดแก่อาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรม ในกรณีอาสาสมัครไม่สามารถให้ความยินยอมด้วยตนเองได้

ใบยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed Consent)

- ภาษาที่ใช้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยทั้งด้วยวาจาและที่เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งเอกสารใบยินยอมควรเป็นภาษาที่อาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรม และพยานที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าใจได้ง่าย และหลีกเลี่ยงศัพท์เทคนิคเท่าที่จะทำได้
- ควรให้เวลาอาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรมอย่างเพียงพอ และให้โอกาสซักถามรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัย รวมทั้งให้เวลาอย่างพอเพียงในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยหรือไม่
- คำถามทุกคำถามเกี่ยวกับการวิจัย ควรได้รับการตอบจนเป็นที่พอใจของอาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรม
- ก่อนที่อาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัย อาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรม รวมทั้งบุคคลผู้ทำหน้าที่ให้ข้อมูลและคำอธิบายในระหว่างการขอความยินยอม ควรลงนามและลงวันที่ด้วยตนเองในเอกสารใบยินยอม
- ในกรณีอาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรมไม่สามารถอ่านหนังสือได้ ควรมีพยานที่ไม่มีส่วนได้เสียอยู่ด้วยตลอดระยะเวลาที่มีการให้ข้อมูลและคำอธิบายระหว่างการขอความยินยอม.....พยานที่ไม่มีส่วนได้เสียควรลงนามและลงวันที่ด้วยตนเอง.....
- ควรมีข้อความที่ระบุว่า การเข้าร่วมการวิจัยของอาสาสมัครเป็นไปโดยความสมัครใจ และอาสาสมัครอาจปฏิเสธที่จะเข้าร่วมหรือถอนตัวออกจากการศึกษาได้ทุกขณะ โดยไม่มีความผิดหรือสูญเสียประโยชน์ที่อาสาสมัครพึงได้รับ

ใบยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed Consent)

- ข้อความที่ระบุว่าอาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรม จะได้รับแจ้งให้ทราบข้อมูลใหม่ในเวลาอันสมควร ซึ่งอาจมีผลต่อความสมัครใจของอาสาสมัครที่จะคงเข้าร่วมการวิจัยต่อไป
- บุคคลที่จะติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยและสิทธิของอาสาสมัคร และบุคคลที่จะรับแจ้งเหตุในกรณีเกิดอันตรายอันเป็นผลจากการวิจัย
- ก่อนเข้าร่วมการวิจัย อาสาสมัครหรือผู้แทนโดยชอบธรรมควรได้รับสำเนาเอกสารใบยินยอม ซึ่งลงนามและลงวันที่เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งเอกสารอื่นที่ให้อาสาสมัคร
- การวิจัยที่ดำเนินการในกลุ่มเปราะบาง ที่ไม่ใช่เพื่อการรักษาอาจดำเนินการในอาสาสมัครที่ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้ให้ความยินยอมได้ หากเข้าเงื่อนไขครบทุกข้อต่อไปนี้
  - 1) ไม่สามารถดำเนินการวิจัยได้ ในอาสาสมัครกลุ่มอื่น
  - 2) ความเสี่ยงต่ออาสาสมัครต่ำ
  - 3) ผลกระทบทางลบต่ออาสาสมัครมีน้อย
  - 4) การวิจัยไม่ถูกห้ามโดยกฎหมาย
  - 5) IRB/IEC อนุมัติหรือเห็นชอบ

ข้อมูลครบถ้วน

เข้าใจง่าย

อิสระในการตัดสินใจ

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

ความลับระหว่างผู้วิจัยกับอาสาสมัคร

ผู้วิจัยมีหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

- รักษาความลับของอาสาสมัครอย่างเคร่งครัดด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ไม่ลงชื่อ หรือ จำกัดการเข้าถึงข้อมูล
- ในระหว่างขั้นตอนการให้ข้อมูลหรือคำแนะนำ ผู้วิจัยต้องแจ้งอาสาสมัครทราบถึงมาตรฐานการป้องกันความลับล่วงหน้า ก่อนอาสาสมัครจะลงนามยินยอม
- อาสาสมัครต้องได้รับทราบข้อจำกัดในการเก็บรักษาความลับของข้อมูล เช่น ต้องส่งชื่อไปยังบริษัทผู้ให้ทุนวิจัย หรือการรายงานเหตุไม่พึงประสงค์บางอย่าง เช่น ความรุนแรงในครอบครัว การละเมิดเด็ก

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

การชักจูงเพื่อให้เข้าร่วมโครงการวิจัย (inducement)

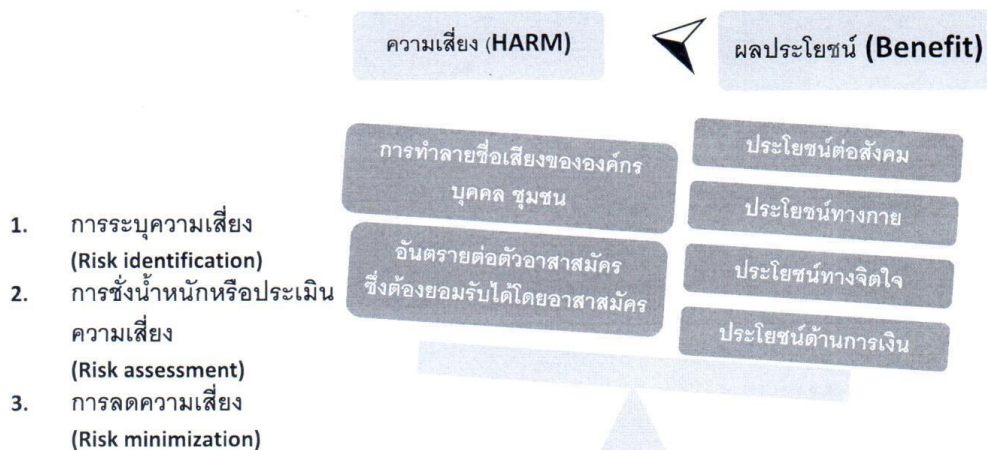
ผู้วิจัยจะต้องชักชวนอาสาสมัคร โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และแสดงถึงข้อมูลประโยชน์ของการศึกษา ผลดีผลเสียต่อผู้เข้าร่วมโครงการ และให้อิสระในการตัดสินใจเข้าร่วม หรือสามารถเข้า-ออก จากโครงการได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ในการเชิญชวนมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

- ค่าตอบแทน จะให้เป็นเงินหรือสิ่งอื่นๆ ต้องระบุ แต่ต้องไม่มากเกินไปจนเป็นการจูงใจให้มาเข้าร่วมโครงการ
- ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน หากเป็นการทำการวิจัยที่อาสาสมัครไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการวิจัย ควรมีค่าชดเชยการเสียเวลา ค่ารถยนต์ ค่าตอบแทน หรือ อาหารว่าง และเครื่องดื่มตามเห็นสมควร
- การถูกบังคับ กรณีที่เป็นกลุ่มเปราะบาง เช่น ทหาร นักโทษ นักเรียน นักศึกษา ในการเชิญชวน ผู้มีอำนาจจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง และบุคคลสามารถตัดสินใจได้เอง

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

ตามหลักผลประโยชน์หรือไม่ก่ออันตราย
(Balancing harms and benefits)

Minimizing harm และ Maximizing benefit

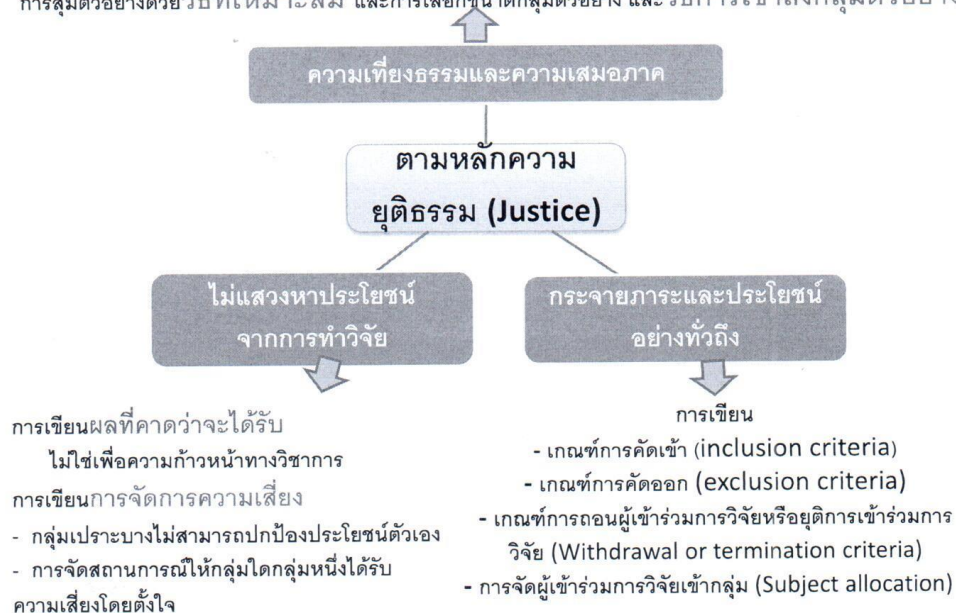
สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

ในกรณีการศึกษาทางระบาดวิทยา สังคมวิทยา ที่มีความเสี่ยงต่อชุมชน สังคม เชื้อชาติ หรือ ชนกลุ่มน้อย ที่ผลการวิจัยอาจจะเกิดผลทางลบ เป็นมลทินต่อกลุ่ม ชนนั้น ผู้วิจัยจะต้อง

- วางแผนดำเนินการในการ รักษาความลับ ทั้งในระหว่างการวิจัย เมื่อสิ้นสุดการวิจัย รวมไปถึงการตีพิมพ์ผลงานวิจัย
- คณะกรรมการจริยธรรม จะต้องพิจารณาประเด็นผลกระทบของกลุ่มคน โดย อาจจะต้อง มีการแสดงใบยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยของอาสาสมัครแต่ละบุคคล รวมถึง มีเอกสารเห็นชอบจากชุมชนนั้นๆ

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีที่เหมาะสม และการเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

หากเป็นกลุ่มเฉพาะ ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง หรือแม้แต่กลุ่มเสี่ยง (ผู้ติดยาเสพติด โสเภณี) กลุ่มเปราะบาง นักวิจัยต้องแสดงถึงหลักแห่งความยุติธรรม โดย

- แสดงเหตุผลที่จะหลีกเลี่ยงไม่ศึกษากับกลุ่มเหล่านั้น
- ต้องมีกระบวนการระมัดระวังอันตรายที่อาจเกิดกับร่างกายและจิตใจ
- วิธีเลือกวิธีการวิจัยเหมาะสมกับกลุ่มนั้น
- ต้องได้รับความยินยอมจากชุมชน พื้นที่ หรือ ผู้ปกครอง
- กลุ่มตัวอย่าง (อาสาสมัคร) มีอิสระในการตัดสินใจเข้าร่วม – ออก ได้ตลอดเวลา
- มีการระมัดระวังอันตราย และป้องกันความลับอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะประเด็นที่อ่อนไหว

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Inclusion criteria)

เขียนอธิบายถึงคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ที่ผู้วิจัยใช้คัดเลือกเข้ามาทำการศึกษา

ตัวอย่าง

- 1) ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่ต่ำกว่า 5 ปี โดยเป็นครูที่เคยดูแลนักเรียนในฐานะครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น หรือครูแนะแนว เป็นครูที่สำเร็จการศึกษาด้านจิตวิทยาแนะแนว จิตวิทยาให้คำปรึกษาหรือผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความเต็มใจเข้าร่วมการวิจัย
- 2) อาจารย์มหาวิทยาลัยผู้ที่มีผลงานการเขียนตำรา หรือเขียนบทความเกี่ยวกับการเข้าถึงความรู้สึนึกคิดของผู้อื่น เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ การวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับ การเสริมสร้างหรือพัฒนาการเข้าถึงความรู้สึนึกคิดของผู้อื่น ซึ่งมีความเต็มใจเข้าร่วมการวิจัย

สิ่งที่นักวิจัยต้องเตรียมในโครงการวิจัย

เกณฑ์การคัดออกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Exclusion criteria)

เขียนอธิบายถึงคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เมื่อผู้ที่ถูกคัดเลือกเข้ามาแล้วตามเกณฑ์ในข้อเกณฑ์การคัดเข้าว่ามีคุณลักษณะบางประการที่ไม่สามารถเข้าร่วมการวิจัย

ตัวอย่าง

มีภาวะแทรกซ้อน ไม่สะดวกใจให้ข้อมูล ไม่อยู่ในช่วงเวลาเก็บข้อมูล รวมถึงไม่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

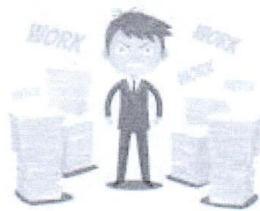
เกณฑ์การถอนผู้เข้าร่วมการวิจัยหรือยุติการเข้าร่วมการวิจัย (Withdrawal or termination criteria)

- 1) นักเรียนขอถอนตัวจากการวิจัย
- 2) นักเรียนขอลาออกหรือลาพักการเรียนตลอดภาคการศึกษาในระหว่างการทำวิจัย

การจัดผู้เข้าร่วมการวิจัยเข้ากลุ่ม (Subject allocation)

ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสุ่มโดยจับสลากเลือก 1 ห้องเรียน เพื่อทำการวิจัย

เอกสารสำหรับการยื่นขอจริยธรรมการวิจัย

เอกสารสำหรับการยื่นขอจริยธรรมการวิจัย

- 1) แบบสรุปโครงการวิจัย (จย-01-02)
- 2) แบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณารับรอง
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (จย-01-03)
- 3) ข้อมูลอธิบายสำหรับอาสาสมัครผู้เข้าร่วม
ในโครงการวิจัย (จย-01-04)
- 4) หนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย
- 5) โครงร่างการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (ผ่านการอนุมัติทุน/
เค้าโครงปริญญาโท/ปริญญาตรี (สอบ 3 บทผ่านแล้ว)
- 6) เครื่องมือในการวิจัยหรือแบบสอบถามการวิจัย/
แบบสัมภาษณ์ (ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา
เครื่องมือแล้ว – รายงานผลคุณภาพเครื่องมือ)
- 7) แผ่นบรรจุข้อมูลโครงการวิจัยทั้งหมด (cd หรือ dvd)
ในรูปแบบ pdf
- 8) เอกสารอื่นๆ เอกสารประกาศเชิญชวน/ CV ทีมผู้วิจัย

3. ข้อมูลอธิบาย

- 3.1 อาสาสมัครเด็กอายุ 7-20 ปี
(จย-01-04.1)
- 3.2 อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย
>20 ปีขึ้นไป (จย-01-04.2)

4. หนังสือขอความยินยอม (Informed Consent)

- 4.1 สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง
สำหรับอาสาสมัครเด็กอายุน้อยกว่า 7 ปี
(จย-01-05.1)
- 4.2 อาสาสมัครเด็กอายุ 7-20 ปี
(จย-01-05.2)
- 4.3 อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย
>20 ปีขึ้นไป (จย-01-05.3)

ปัญหาที่พบบ่อย

ในการเสนอขอจริยธรรมการวิจัย

เชิงรูปการ

- เอกสารไม่ครบ
(ไม่แนบเครื่องมือ
ในการวิจัย)
- ไม่จัดเรียงเอกสาร
ตามลำดับเป็นชุด
- ไม่จัดทำตามแบบฟอร์ม
- ไม่ลงนามโดยผู้เกี่ยวข้อง
ทั้งหมด

เนื้อหาเอกสาร

- เครื่องมือวิจัย ตามตัวแปร
ไม่ตรงกับกรอบแนวคิด
ในการศึกษา (ขาด/เกิน)
- เครื่องมือวิจัยไม่ครบ และ
ไม่มีการผ่านการหาคุณภาพ
เครื่องมือ
- ข้อคำถามไม่คำนึงถึงหลักความ
เคารพตัวบุคคล
- ไม่มีเอกสารคำอธิบาย
และการขอใบยินยอม
- เกณฑ์การคัดเข้า-คัดออก
ไม่ชัดเจน
- ไม่มีการระบุความเสี่ยงและทาง
ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ระเบียบวิธี/วิธีดำเนินการ

- วิธีดำเนินการวิจัย
เขียนไม่ละเอียด (มักขาด
ขั้นตอนของ การเข้าถึงกลุ่ม
ตัวอย่าง การอธิบายต่อกลุ่ม
ตัวอย่าง การขออนุญาตใช้ข้อมูล
จากแหล่งต่างๆ (โดยเฉพาะกรณี
เป็นกลุ่มเปราะบาง)
- การสุ่มตัวอย่าง ระบุอย่างกว้างๆ
แต่ไม่สามารถระบุจำนวนของ
แต่ละกลุ่มที่ชัดเจนได้

ลักษณะของโครงการ ที่ไม่สามารถพิจารณาจริยธรรมฯ

เก็บข้อมูลไปแล้ว

ทำวิจัยเสร็จแล้ว

งานตีพิมพ์เรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่างกรณีศึกษา ประเด็นทางจริยธรรมในการวิจัย

กรณีศึกษา 1:

ความสัมพันธ์ระหว่างการทำหมันชายกับการเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก

- รูปแบบการศึกษา แบบ Case-control
- กลุ่มตัวอย่าง
  - ผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันว่าเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก ที่ได้มาจากการสืบค้นจากเวชระเบียน
  - กลุ่มควบคุม คือกลุ่มที่มีอายุใกล้เคียงกันแต่ไม่ได้เป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก
- วิธีการศึกษา
- ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
- ผู้สัมภาษณ์จะติดต่ออาสาสมัครและขอความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยทางโทรศัพท์
- ผู้วิจัยเกรงว่าอาจเกิดความลำเอียง หากอาสาสมัครรู้วัตถุประสงค์ของการศึกษา อาสาสมัครจึงไม่ได้รับการบอกที่มาของการศึกษา แต่จะได้รับการเชิญชวนให้เข้าร่วมการศึกษาปัจจัยเสี่ยงของโรคมะเร็งต่อมลูกหมากเท่านั้น

ที่มา: Napakkawat Buathong, เอกสารประกอบการบรรยาย Risk & Benefit Assessment

คำถาม

1. มีประเด็นทางด้านจริยธรรมอะไรบ้าง ตามหลัก Belmont report
2. หากมีควรทำควรแก้ไขอย่างไร

Assessment

- Respect for persons =
- Beneficence =
- Justice =

- Risk Minimization =

กรณีศึกษา 2 :

การศึกษาการฆ่าเชื้อในช่องคลอดกับการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่

- ผู้วิจัยได้รับทุนจากหน่วยงานเอกชน เพื่อทำการศึกษาการฆ่าเชื้อในช่องคลอด (Vaginal microbicide) ว่าจะสามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี รายใหม่ได้หรือไม่ ผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาในหญิงขายบริการในประเทศที่มีการติดเชื้อเอชไอวี สูง ได้แก่ ประเทศในทวีปแอฟริกา และเอเชียใต้

วิธีการศึกษา

- ยาที่ใช้ยังไม่มีการศึกษา ใน Phase III จึงยังไม่สามารถระบุถึงความปลอดภัยในหญิงที่มีครรภ์ได้
- การศึกษาคงจะไม่ยอมให้มีหญิงตั้งครรภ์หรือตั้งครรภ์ในระหว่างการศึกษา ในกรณีที่มีการตั้งครรภ์จะมีการหยุดพักการศึกษา (Suspend) จนกว่าจะพ้นภาวะตั้งครรภ์
- ในเอกสารชี้แจงและขอความยินยอมได้มีการย้ำถึงผลของการคุมกำเนิดในยาวิจัยนี้ว่ายังไม่ทราบ และอาสาสมัครควรหยุดใช้ยาทันทีจนกว่าจะพ้นภาวะตั้งครรภ์
- ผู้วิจัยมีการให้ความรู้เรื่องการคุมกำเนิดและการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และมีการตรวจสอบการตั้งครรภ์ของอาสาสมัครทุกเดือน
- ในไม่กี่เดือนหลังการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าอาสาสมัครหลายรายต้องระงับการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากตั้งครรภ์ และพบว่าระยะเวลาที่อาสาสมัครต้องระงับการเข้าร่วมการศึกษา โดยเฉลี่ย 3 เดือน
- อาสาสมัครที่ตั้งครรภ์อาจมีการแท้งโดยธรรมชาติ หรือไปทำแท้งและกลับเข้ามาร่วมโครงการใหม่

ที่มา: Napakkawat Buathong, เอกสารประกอบการบรรยาย Risk & Benefit Assessment

คำถาม

- มีประเด็นทางด้านจริยธรรมอะไรบ้าง ตามหลัก Belmont report
- หากมีควรทำการแก้ไขอย่างไร

Assessment

- Respect for persons =
- Beneficence =
- Justice =

- Risk Minimization =

กรณีศึกษา 3 : นาฏบำบัดในผู้สูงอายุ

- ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขานาฏศิลป์
- ผู้วิจัยต้องการศึกษาผลของกายออกกำลังกายด้วยท่าทางการรำแบบนาฏศิลป์ ต่อการลดอาการปวดข้อในผู้สูงอายุ
- กลุ่มตัวอย่าง เป็น ผู้ที่พักอาศัยในบ้านบางแค เพศหญิง ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป ที่สมัครใจเข้าร่วมการศึกษา
- กิจกรรมการรำจะทำในช่วงเช้าหลังตื่นนอน และเย็นหลังจากทานอาหารเย็น ครั้งละ 30 นาที เป็นเวลา 10 วัน
- การวิเคราะห์ผลจะใช้การเปรียบเทียบการประเมินอาการปวดข้อ ด้วย visual analog scale

ที่มา: Napakkawat Buathong, เอกสารประกอบการบรรยาย Risk & Benefit Assessment

คำถาม

1. มีประเด็นทางด้านจริยธรรมอะไรบ้าง ตามหลัก Belmont report
2. หากมีควรทำการแก้ไขอย่างไร

Assessment

- Respect for persons =
- Beneficence =
- Justice =

- Risk Minimization =

กรณีศึกษา 4 : การตกเชียว กตัญญู หรือเห็นแก่ตัว

- นักวิจัยทางสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยา ได้ทำการศึกษาเรื่องความกตัญญู และความผูกพันในครอบครัวของประชาชนในหมู่บ้านแห่งหนึ่งทางภาคเหนือ โดยการฝังตัวศึกษาในพื้นที่ จนเป็นที่คุ้นเคยของคนในพื้นที่เป็นเวลา 1 ปี
- ผู้วิจัยพบว่า มีเด็กสาวชาวบ้านที่ยากจน ต้องยอมให้พ่อแม่ขายตัวเพื่อนำเงินมาให้ครอบครัว หรือ “ตกเชียว”
- พบว่าเด็กสาวที่ถูกตกเชียวเป็นจำนวนมาก และเป็นเรื่องปกติในครอบครัว หมู่ญาติ และในหมู่บ้าน
- ผู้วิจัยจึงรายงานผลการวิจัย นำมาสู่ .....?
- การป้องกันปัญหาดังกล่าว คือ.....?

กรณีศึกษา 5 การฝึกการเดินเพื่อลดความกลัวพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ

- ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาสาขาจิตวิทยา ต้องการศึกษารื่อง การฝึกการเดินเพื่อลดความกลัวพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุที่เคยมีประวัติการหกล้ม
- วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการเผชิญกับความกลัวจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถเดินด้วยตนเองได้มากขึ้น
- เครื่องมือที่ทำการศึกษา ใช้กรวย บังคับเส้นทางการเดินและการหมุนตัว กลับ โดยให้ฝึกเดินทุกวันเป็นเวลา 2 สัปดาห์
- เส้นทางการเดิน ไปกลับรวม 5 เมตร
- วิธีการประเมิน ใช้ความเปลี่ยนแปลงของระยะเวลาและระยะทางในการเดิน
- ความเสี่ยง และวิธีการป้องกันความเสี่ยง ได้แก่.....???

ประวัติและผลงานวิทยากร

1. ชื่อ-สกุล นางสาวปิยวรรณ (ปัญญาณ์) บุญเพ็ญ
2. ตำแหน่งทางวิชาการ ไม่มี
3. ตำแหน่งทางการบริหาร ไม่มี
4. สังกัด อาจารย์ประจำสำนักวิจัย
สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
อาจารย์ประจำหลักสูตร ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
และการจัดการ ประจำปี 2561-2562
เลขที่ 1761 ถ.พัฒนาการ แขวงสวนหลวง
เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
5. Email-address HHUUasiatoto@gmail.comUUHH, asiatoto@hotmail.com
6. โทรศัพท์มือถือ 084-6591339
7. โทรศัพท์ที่ทำงาน 0-2320-2777 ต่อ 1157
โทรสาร 0-2320-2777 ต่อ 1102
8. ที่อยู่ในการจัดส่งเอกสาร สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
เลขที่ 1761 ถ.พัฒนาการ แขวงสวนหลวง
เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
9. กรณีมีผู้ประสานงานสามารถติดต่อได้ที่ ไม่มี
10. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	สถาบัน	ปีที่จบ
ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (ปร.ด) สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2561
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม) สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2550
การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ) วิชาเอกคณิตศาสตร์ (ทุน รพค. รุ่นที่ 2)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2543

11. ผลงานวิจัย/ผลงานวิชาการ

ผลงานวิจัย

ก. ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

Senee Suwande, Vipavee Anupunpisit, Chiratus Ratanamaneichat, Nitibodee Sukjaroen and Piyanan Boonpen. (2013). Quality of Life and Environment of Communities along Sean Saeb Canal : A survey foundation of the physical and the current situation (Phase I). *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 88. p 182-188.

Senee Suwandee, Vipavee Anupunpisit and Piyanan Boonpen. (2013). Quality of Life and Environment of Communities along Sean Saeb Canal : *A Guideline for Reform (Phase II).. Procedia - Social and Behavioral Sciences* 88. p189-196.

Chiratus Ratanamaneichat, Senee Suwandee, Vipavee Anupunpisit, Revadee Annannab, Pavana Mentara, Asanee Minmoun, Piyanan boonpen, Piyanan Boonpen. (2013). *A Guideline for einforcign Water Based Community's Economic Strength. Procedia - Social and Behavioral Sciences* 00 173-178.

ข. ผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

หัวหน้าโครงการวิจัย

- (1) ทิศทางการปรับตัวของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย (ปี 2562) ได้รับทุนจากสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย อยู่ระหว่างดำเนินการ
- (2) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและพฤติกรรมต้องการเลิกบุหรี่ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (ปี 2560) ได้รับทุนจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
- (3) โครงการวิจัย เรื่อง การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าของน้ำส้มสายชูหมักในอุตสาหกรรมสับปะรดในประเทศไทย (ปี 2557) ได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทุนวิจัยและพัฒนาภาครัฐร่วมเอกชน
- (4) โครงการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรสายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปี 2550) ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ร่วมวิจัย

- (1) โครงการพัฒนาแบบวัดค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามแนวคิดพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตยของเยาวชนไทย ปี 2557 ได้รับทุนจากเครือข่ายการบริหารงานวิจัยแห่งชาติ
- (2) โครงการการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์และกรอบสมรรถนะที่เป็นเลิศของแรงงานวิชาชีพที่เป็นความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษากลุ่มวิชาชีพการท่องเที่ยว ในแผนกสาขาการเดินทาง ปี 2556 ได้รับทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- (3) โครงการศึกษาเพื่อนำเสนอรูปแบบในการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : การศึกษาเปรียบเทียบแรงงานที่มีศักยภาพการแข่งขันสูงกับแรงงานที่อาจสูญเสียโอกาสของประเทศไทยกับประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปี 2556 ได้รับทุนจากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- (4) โครงการศึกษาเพื่อนำเสนอรูปแบบในการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพสถานปนัก ภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปี 2556 (โครงการย่อย) ได้รับทุนจากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- (5) กิจกรรมยกระดับมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการและเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ภายใต้โครงการสร้างความเข้มแข็งธุรกิจค้าส่งค้าปลีกไทย ปี 2556 ได้รับจ้างเป็นที่ปรึกษา จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- (6) โครงการสร้างนักการตลาดและพัฒนาศักยภาพกลุ่มธุรกิจไทยรองรับ AEC กิจกรรมการเชื่อมโยงเครือข่ายสมาคมการค้า ปี 2556 ได้รับจ้างเป็นที่ปรึกษา จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- (7) โครงการพัฒนาการบริหารจัดการธุรกิจค้าส่ง-ค้าปลีกไทยสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพธุรกิจ ปี 2555 ได้รับจ้างเป็นที่ปรึกษา จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- (8) กิจกรรมส่งเสริมการตลาดต้นทุนร้านค้าปลีกเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อย ภายใต้โครงการพัฒนาร้านค้าส่ง-ค้าปลีกของคนไทยสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพธุรกิจ ได้รับจ้างเป็นที่ปรึกษา จากกรมพาณิชย์ ประจำปี 2555
- (9) โครงการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนริมคลองแสนแสบ ปีที่ 3 : งานวิจัยแม่บท ได้รับทุนจากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี 2556
- (10) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของชุมชนริมคลองแสนแสบ ปีที่ 3 ได้รับทุนจากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี 2556
- (11) โครงการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนริมคลองแสนแสบ ปีที่ 2 : งานวิจัยแม่บท ได้รับทุนจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2555 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา ปี 2555
- (12) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของชุมชนริมคลองแสนแสบ ปีที่ 2 ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอุดมศึกษา ปี 2555
- (13) การรับรู้ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ของประชาชนในพื้นที่ ต.วังหมี่ อ.วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา(ส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมโครงการสร้างนักวิจัย (ต้นกล้าวิจัย) รุ่นที่ 7. ส่วนการฝึกอบรมและพัฒนา (สกอ.) สำนักงานอำนวยการกลาง (สกอ.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2553
- (14) โครงการวิจัย เรื่อง การปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุก ได้รับทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 2547 – 2550

เป็นผู้ร่วมวิจัยและประสานงาน

- (1) โครงการวิจัย เรื่อง ระบบการบริหารงานวิจัยของชาติ (NRPM) ระยะที่ 1 ได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี 2549 – 2550
- (2) โครงการวิจัย เรื่อง ระบบการบริหารงานวิจัยของชาติ (NRPM) ระยะที่ 2 ได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี 2550 – 2553
- (3) โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระยะที่ 1 เรื่องการใช้ระบบ NRPM-Ongoing Monitoring System ได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

- (4)โครงการวิจัย เรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพและบำรุงรักษาระบบประเมินผลข้อเสนอการวิจัย และระบบสำรองข้อมูลคู่ขนาน สำหรับระบบบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (NRPM) ได้รับทุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

งานนิพนธ์หรืองานแปล

(เรียงตามลำดับจนถึงปัจจุบัน หมายความว่าถึงหนังสือ / ตำรา / บทความที่เผยแพร่ตีพิมพ์ในหนังสืออะไร เมื่อใด วิชาวิ อนุพันธ์พิชิต และ คณะ. 2555. รูปแบบและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของ ชุมชนริมคลองแสนแสบ. รายงานสืบเนื่องจากที่ประชุมวิชาการ. การประชุมโครงการส่งเสริมการวิจัย ในอุดมศึกษา ครั้งที่ 1 โดยความร่วมมือของ 70 มหาวิทยาลัย (HERP CONGRESS I) ระหว่างวันที่ 21 – 23 มกราคม 2556. ณ ศูนย์วัฒนธรรมภาคเหนือตอนล่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จ. พิษณุโลก. (เป็นผู้นำเสนอผลงานแทนหัวหน้าโครงการวิจัย)

Senee Suwandee*, Vipavee Anupunpisit, Chiratus Ratanamaneichat, Nitibodee Sukjaroen and **Piyawan Boonpen**. (2013). Quality of Life and Environment of Communities along Sean Saeb Canal : A survey foundation of the physical and the current situation (Phase I). *Procedia - Social and behavioral Science*. Available online at www.sciencedirect.com. 88(2013) 205 – 211.

Senee Suwandee, Vipavee Anupunpisit and **Piyawan Boonpen***. (2013). Quality of Life and Environment of Communities along Sean Saeb Canal : A Guideline for Reform (Phase II). *Procedia - Social and behavioral Science*. Available online at www.sciencedirect.com. 88(2013) 212-219.

Chiratus Ratanamaneichat*, Senee Suwandee, Vipavee Anupunpisit, Revadee Annannab, Pavana Mentara, Asanee Minmoun, **Piyawan boonpen**, Piyawan Boonpen. (2013). A Guideline for einforcign Water Based Community's Economic Strength. *Procedia - Social and behavioral Science*. Available online at www.sciencedirect.com. 88(2013) 173-178.

วิชาวิ อนุพันธ์พิชิต และ คณะ. 2555-2557. โครงการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน ริมคลองแสนแสบ ปีที่ 1-3. รายงานสืบเนื่องจากที่ประชุมวิชาการ. นิทรรศการวิชาการ โรงเรียนนาย ร้อยพระจุลจอมเกล้า ปี 2558 ระหว่างวันที่ 16 – 17 พฤศจิกายน 2558 ณ โรงเรียนนายร้อยพระ จุลจอมเกล้า จ.นครนายก.

Piyawan Boonpen. (2015). Research and Development of Program for Developing the Competency to research of Academic Staff in Higher Education. The 12th International Postgraduate Research Colloquium "IPRC 2015: Research for excellence knowledge society in Asian community" Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University Bangkok, THAILAND. August 26-28, 2015.

ปิยวรรณ บุญเพ็ญ และ คณะ (2559). การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าของน้ำส้มสายชูหมักใน อุตสาหกรรมสับประรดในประเทศไทย. รายงานสืบเนื่องจากที่ประชุมวิชาการ. งานประชุมวิชาการ

- ระดับชาติเครือข่ายวิจัยอุดมศึกษาทั่วประเทศ ครั้งที่ 11 หัวข้อ “เครือข่ายวิจัยอุดมศึกษา สานพลังประชาชน” ระหว่างวันที่ 19 -20 ธันวาคม 2559 ณ สุรสมันาคาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- Piyawan Boonpen. (2017). Meaning and Research Competency indicator of Successful Researcher in Thailand. The 14th International Postgraduate Research Colloquium 2017 (IPRC). "IPRC 2017: ASEAN Community Well-being: Challenges for Sustainable Development" Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University Bangkok, THAILAND. August 22-24, 2017
- ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, ยุทธนา ไชยจุล และ ดุษฎี โยเหลา. (2560). ลักษณะขององค์การและผลิตภาพงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาไทยในกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ.วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา 9(17): 86-106.
- ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, ยุทธนา ไชยจุล และ ดุษฎี โยเหลา. (2561). สมรรถนะวิจัยและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยให้ประสบความสำเร็จ :กรณีศึกษานักวิจัยในมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ. วารสารเกษมบัณฑิต. 19(1): 73-88.
- ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, ยุทธนา ไชยจุล และ ดุษฎี โยเหลา. (2561). ตัวแปรทางจิตและสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะวิจัยของบุคลากรสายวิชาการใน สถาบันอุดมศึกษาไทย. 19(Special):89-105.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, อศินีย์ ทองศิลป์, กาวนา เมนทะระ,ปิยวรรณ บุญเพ็ญ และ เรวดี อ้นนันทน์. (2561). การพัฒนาแบบวัดค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามแนวคิดพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตยของเยาวชนไทย. วารสารเกษมบัณฑิต. 19(2): 12-25.
- ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, กาวนาเมนทะระ และ ปิยชาติ บุญเพ็ญ. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและพฤติกรรมต้องการเลิกบุหรี่ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 11(22): ....
- เสนีย์ สุวรรณดี, วิภาวี อนุพันธ์พิศิษฐ์, กาวนา เมนทะระ, อศินีย์ ทองศิลป์ และ ปิยวรรณ บุญเพ็ญ. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์และกรอบสมรรถนะที่เป็นเลิศของแรงงานวิชาชีพ กรณีศึกษากลุ่มวิชาชีพการท่องเที่ยว แผนกสาขาการเดินทาง. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 11(22): ....

วิทยากร

วิทยากรบรรยาย R2R เรื่อง “เส้นทางสู่ความก้าวหน้า : สร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ”

วันที่ 24 พฤษภาคม 2561 ณ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิทยากร “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ R2R Forum : พัฒนางานประจำด้วยงานวิจัย (การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยสำหรับสายปฏิบัติการ)” วันที่ 30 เมษายน 2562, 8 พฤษภาคม 2562 ณ ห้องประชุมสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ 29-31 พฤษภาคม 2562 ณ โรงแรมราวินทรา ปิซ ริสอร์ท แอนด์ สปา พัทยา จังหวัดชลบุรี จัดโดยสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิทยากร เรื่อง “โครงการพัฒนาศักยภาพการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2561 รุ่นที่ 3 เรื่อง “การอบรมเชิงปฏิบัติการ : การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย (สำหรับสายปฏิบัติการ)” ระหว่างวันที่ 16 – 18

พฤษภาคม 2561 ณ โรงแรมราวินทรา บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา พัทยา จ.ชลบุรี จัดโดยสถาบัน
ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยากร เรื่อง “โครงการพัฒนาศักยภาพการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2560 รุ่นที่ 3 เรื่อง “การอบรม
เชิงปฏิบัติการ : การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย (สำหรับสายปฏิบัติการ)” ระหว่างวันที่ 17-19
พฤษภาคม 2560 ณ โรงแรมการ์เด็น คลิป รีสอร์ท แอนด์สปา พัทยา จังหวัดชลบุรี จัดโดยสถาบัน
ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยบรรยาย การใช้ระบบการบริหารงานวิจัยของชาติ (NRPM) ระยะที่ 2 ได้รับทุนจากสำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ (ปี 2550)
ผู้ช่วยบรรยาย การใช้ระบบการบริหารงานวิจัยของชาติ (NRPM) ระยะที่ 1 ได้รับทุนจากสำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ (ปี 2549)

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน

กองบรรณาธิการ วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกำแพง พ.ศ.2562 – ปัจจุบัน
ผู้ประเมินบทความ ของวารสารวิชาการวารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา
ผู้ประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยการขอรับทุนเงินรายได้มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2560-
ปัจจุบัน
ผู้ประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยสถาบันและงานสร้างสรรค์ สำนักงานอธิการบดี ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560-ปัจจุบัน

12. ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา

12.1 การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา

12.2 การวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย สถิติสำหรับการวิจัย

13. ประสบการณ์พิเศษ   ไม่มี

14. ประวัติการทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา   ไม่มี

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
“การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”
การบรรยาย เรื่อง “ความรู้พื้นฐานของจริยธรรมการวิจัย”
วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2562 เวลา 9.00 - 12.00 น.
ณ ห้องประชุม 4404 อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเกษม วิทยาเขตพัฒนาการ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	ลายเซ็น
1	ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา	
2	รศ.ดร.อารี พันธมณี	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์	
3	ดร.สุชีพ พิริยสมิทธิ์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการ	
4	ดร.วรรณภา วามานนท์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการ	
5	ผศ.ดร.สุดสันต์ สุทธิพิศาล	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว	
6	ดร.สุวรรณา เขียวภักดี	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว	
7	✓ ดร.อธิป จันทร์สุริย์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว	
8	ดร.วัชร ย์สุนเทศ	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ไทย)	
9	ดร.ชินโสณ วิสิฐนิธิกิจจา	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (นานาชาติ)	
10	ดร.ชัยรัตน์ สุริยะอาภา	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (นานาชาติ)	
11	ดร.อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	
12	ดร.อิทธิกร ข้าเดช	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	
13	ผศ.ไกรสร วงศ์อนันต์ศักดิ์	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล	
14	รศ.ปัทมวดี จารวรร	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล	
15	ดร.ศักดิ์ชาย รักการ	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและงานวิศวกรรม	
16	ผศ.ดร.จาวรรณ เกษมทรัพย์	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและงานวิศวกรรม	
17	อ.พจน์ ศรีวิเชียร	บัณฑิตวิทยาลัย	
18	ผศ.ภาพนก ช่วยชู	บริหารธุรกิจ	
19	ดร.ธารทิพย์ พจนสุภาพ	บริหารธุรกิจ	
20	รศ.ดร.พิศิษฐ์ โภคารัตน์กุล	วิศวกรรมศาสตร์	
21	ผศ.ภาวัต ไชยชาวนาทิก	วิศวกรรมศาสตร์	
22	ผศ.ดร.ณัฐพงศ์ แยมเจริญ	นิเทศศาสตร์	
23	ผศ.ดร.นิภากร กำจรเมฆกุล	นิเทศศาสตร์	
24	ผศ.ชลธิชา สมสอาด	นิเทศศาสตร์	
25	อ.ณปภัช นธกิจไพศาล	นิเทศศาสตร์	
26	อ.ศุภพัฒน์ สรรพจักร	วิทยาศาสตร์	
27	อ.ขวัญลักษณ์ มิตรโสภณศิริ	วิทยาศาสตร์	
28	อ.สุจิรา ถนอมพร	สถาปัตยกรรมศาสตร์	
29	ผศ.ดร.ธนา ศิริจันทร์สว่าง	สถาปัตยกรรมศาสตร์	
30	ดร.อริวัฒน์ วงศ์สินธุ	จิตวิทยา	
31	อ.ธรรมรัตน์ จังศิริวัฒนา	สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน	
32	ดร.เนตรศิริ เรืองอริย์ภักดี	สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน	
33	ดร.สุภา จิรพัฒนานนท์	สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน	

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”

การเรียนรู้ระบบออนไลน์ “จริยธรรมการวิจัยในคน” และการทดสอบ

วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2562 เวลา 13.00 - 16.00 น.

ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเกษม วิทยาเขตพัฒนาการ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	ลายเซ็น
1	ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา	
2	รศ.ดร.อารี พันธัมณี	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาคุณภาพมนุษย์	
3✓	ดร.สุชีพ พิริยสมิทธิ์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการ	
4✓	ดร.วรรณภา วามานนท์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการ	
5✓	ผศ.ดร.สุดลันต์ สุทธิพิศาล	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว	
6✓	ดร.สุวรรณา เขียวภักดี	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว	
7✓	ดร.อธิป จันทบุรีศรี	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว	
8	ดร.วัชร ยี่สุนทด	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ไทย)	
9✓	ดร.ชิดชนก วิสริณิกิจจา	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (นานาชาติ)	
10	ดร.ชัยรัตน์ สุริยะอาภา	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (นานาชาติ)	
11	ดร.อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	
12✓	ดร.อิทธิกร ข้าเดช	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	
13	ผศ.ไกรสร วงศ์อนันต์ศักดิ์	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล	
14	รศ.ปัทมาดี จารูวร	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล	
15	ดร.ศักดิ์ชาย รักการ	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและงานวิศวกรรม	
16✓	ผศ.ดร.จารูวรรณ เกษมทรัพย์	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและงานวิศวกรรม	
17✓	อ.พจนีย์ ศรีวิเชียร	บัณฑิตวิทยาลัย	
18	ผศ.ภาพนกน ช่วยชู	บริหารธุรกิจ	
19✓	ดร.ธารทิพย์ พจน์สุภาพ	บริหารธุรกิจ	
20✓	รศ.ดร.พิศุทธิ์ โภคารัตน์กุล	วิศวกรรมศาสตร์	
21	ผศ.ภาวัต ไชยชาวนาพิทักษ์	วิศวกรรมศาสตร์	
22	ผศ.ดร.ณัฐพงศ์ แยมเจริญ	นิเทศศาสตร์	
23✓	ผศ.ดร.นิภากร กำจรเมฆกุล	นิเทศศาสตร์	
24	ผศ.ชลธิชา สมสอาด	นิติศาสตร์	
25	อ.ณปภัช นอกิจไพศาล	นิติศาสตร์	
26✓	อ.ศุภวัฒน์ สรรพจักร	วิทยาศาสตร์	
27	อ.ขวัญลักษณ์ มิตรโสภณศิริ	วิทยาศาสตร์	
28✓	อ.สุจิรา ถนอมพร	สถาปัตยกรรมศาสตร์	
29	ผศ.ดร.ธนา ศิริจันทร์สว่าง	สถาปัตยกรรมศาสตร์	
30✓	ดร.อธิวัฒน์ วงศ์แก้ว	จิตวิทยา	
31	อ.ธรรมรัตน์ จังศิริวัฒนา	สถาบันพัฒนานาบุคลากรการbin	
32	ดร.เนตรศิริ เรืองอริยภักดี	สถาบันพัฒนานาบุคลากรการbin	
33	ดร.สุภา จิรวินนนานนท์	สถาบันพัฒนานาบุคลากรการbin	

ผลการประเมินโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ “การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”

วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2562 เวลา 9.00 – 16.00 น.

ณ ห้องประชุม 4404 ชั้น 4 อาคารเฉลิมพระเกียรติ และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ

จากการจัดโครงการอบรมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ “การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์” วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2562 เวลา 9.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุม 4404 ชั้น 4 อาคารเฉลิมพระเกียรติ และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ มีผู้เข้าร่วมโครงการที่ตอบแบบประเมิน จำนวน 23 คน สามารถวิเคราะห์ผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	52.2
หญิง	11	47.8
คณะ/หน่วยงาน		
คณะบริหารธุรกิจ	1	4.3
คณะนิติศาสตร์	2	8.7
คณะนิเทศศาสตร์	2	8.7
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1	4.3
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	2	8.7
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	8.7
คณะจิตวิทยา	1	4.3
บัณฑิตวิทยาลัย	12	52.2

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ “การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์” ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 12 คน ร้อยละ 52.2 และเพศหญิง จำนวน 11 คน ร้อยละ 47.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 12 คน ร้อยละ 52.2 รองลงมา คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนคณะละ 2 คน ร้อยละ 8.7 และคณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะจิตวิทยา จำนวนคณะละ 1 คน ร้อยละ 4.3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม

ความคิดเห็นต่อการประชุม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
ด้านความรู้	4.33	0.452	ค่อนข้างมาก
ด้านเนื้อหาในการบรรยาย	4.47	0.545	ค่อนข้างมาก
ด้านวิทยากร	4.56	0.532	มาก
ด้านเวลา/สถานที่/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	4.37	0.590	ค่อนข้างมาก
โดยรวม	4.42	0.420	ค่อนข้างมาก

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุมโดยรวม ค่าเฉลี่ย 4.42 ระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นด้านวิทยากรค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ย 4.56 มีความคิดเห็นระดับมาก รองลงมา ด้านเนื้อหาในการบรรยาย ค่าเฉลี่ย 4.47 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก และด้านเวลา/สถานที่/อาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าเฉลี่ย 4.37 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านความรู้

ความคิดเห็นต่อการประชุม ด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
1) ได้รับความรู้และหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	4.36	0.486	ค่อนข้างมาก
2) ได้รับความรู้และขั้นตอนในการเสนอขอจริยธรรมใน มนุษย์ของมหาวิทยาลัย	4.41	0.498	ค่อนข้างมาก
3) สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์และเขียนเสนอขอ จริยธรรมการวิจัยได้	4.46	0.505	ค่อนข้างมาก
4) มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการ เขียน/เสนอขอจริยธรรม	4.08	0.862	ค่อนข้างมาก
โดยรวม	4.33	0.452	ค่อนข้างมาก

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านความรู้ ค่าเฉลี่ย 4.33 ระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็น “สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์และเขียนเสนอขอจริยธรรมการวิจัยได้” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ย 4.46 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก รองลงมา “ได้รับความรู้และขั้นตอนในการเสนอขอจริยธรรมในมนุษย์ของมหาวิทยาลัย” ค่าเฉลี่ย 4.41 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก และ “ได้รับความรู้และหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์” ค่าเฉลี่ย 4.36 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านเนื้อหาในการบรรยาย

ความคิดเห็นต่อการประชุม ด้านเนื้อหาในการบรรยาย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
1) มีเนื้อหาครบถ้วน ชัดเจน ตรงตามเอกสาร	4.38	0.633	ค่อนข้างมาก
2) เนื้อหาในเอกสารสอดคล้องกับเรื่องที่บรรยาย	4.46	0.600	ค่อนข้างมาก
3) เนื้อหาที่ใช้บรรยายเป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย	4.56	0.552	มาก
โดยรวม	4.47	0.545	ค่อนข้างมาก

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านเนื้อหาในการบรรยาย ค่าเฉลี่ย 4.47 ระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นว่า “เนื้อหาที่ใช้บรรยายเป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ย 4.56 มีความคิดเห็นระดับมาก รองลงมา “เนื้อหาในเอกสารสอดคล้องกับเรื่องที่บรรยาย” ค่าเฉลี่ย 4.46 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก และ “มีเนื้อหาครบถ้วน ชัดเจน ตรงตามเอกสาร” ค่าเฉลี่ย 4.38 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านวิทยากร

ความคิดเห็นต่อการประชุม ด้านวิทยากร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
1) วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ	4.59	0.498	มาก
2) วิทยากรบรรยายเนื้อหาได้ชัดเจน น่าสนใจ	4.54	0.600	มาก
3) วิทยากรมีความพร้อมในการบรรยาย	4.54	0.555	มาก
โดยรวม	4.56	0.532	มาก

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านวิทยากร ค่าเฉลี่ย 4.56 ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นว่า “วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ย 4.59 มีความคิดเห็นระดับมาก รองลงมา “วิทยากรบรรยายเนื้อหาได้ชัดเจน น่าสนใจ” และ “วิทยากรมีความพร้อมในการบรรยาย” ค่าเฉลี่ย 4.54 มีความคิดเห็นระดับมาก เท่ากัน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านเวลา/สถานที่/อาหารว่างและเครื่องดื่ม

ความคิดเห็นต่อการประชุม ด้านเวลา/สถานที่/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
1) ระยะเวลาในการจัดงาน มีความเหมาะสม	4.42	0.683	ค่อนข้างมาก
2) สถานที่จัดงานมีความเหมาะสม	4.46	0.600	ค่อนข้างมาก
3) เอกสารที่ใช้ในการประชุมเหมาะสม	4.23	0.777	ค่อนข้างมาก
4) อาหารว่างและเครื่องดื่มมีรสชาติดี และมีปริมาณที่เพียงพอ	4.35	0.716	ค่อนข้างมาก
โดยรวม	4.37	0.590	ค่อนข้างมาก

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการประชุม ด้านเวลา/สถานที่/อาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าเฉลี่ย 4.37 ระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ มีความคิดเห็น ว่า “สถานที่จัดงานมีความเหมาะสม” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ย 4.46 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก รองลงมา “ระยะเวลาในการจัดงาน มีความเหมาะสม” ค่าเฉลี่ย 4.42 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก และ “อาหารว่างและเครื่องดื่มมีรสชาติดี และมีปริมาณที่เพียงพอ” ค่าเฉลี่ย 4.35 มีความคิดเห็นระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. เอกสารไม่ชัดเจน ตัวหนังสือเล็กมาก อ่านไม่ชัดเจน จำนวน 4 คน
2. สถานที่ควรจัดอบรม ควรจัดที่วิทยาเขตร่มเกล้า จำนวน 2 คน
3. วิทยากรพูดเร็วเกินไป ตามไม่ค่อยทัน

รูปภาพโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเรียนรู้จริยธรรมการวิจัยในคนด้วยระบบออนไลน์”

